

beflaget ved mange Leiligheder, at det ærede Medlem ikke huffer godt. Det ærede Medlem sagde henvendt til mig — jeg er saa heldig i Reglen at sidde foran det ærede Medlem, at jeg kan nyde Godt af, hvad han siger — at de Baner, der ikke kunne bære deres Drift, har man kjøbt, og da det var særlig henvendt til mig, vidste jeg, hvad det ærede Medlem sigtede til. Jeg beklager, at det ærede Medlem ikke mere kan huffe, at jeg har oplyst paa Skilling eller Ore, hvad de vedkommende Jernbaners Drift indbragte, inden Staten kjøbte dem. For een Gang for alle bestemt at udtale, at det er ubesøiet at sige, at de ikke kunde bære deres Drift, skal jeg oplyse om — jeg har naturligvis ikke fuldst. alle Tallene i min Hofommelse, skjøndt jeg huffer godt Alt om disse Baner — at i det sidste Aar, disse Baner dreves for egen Regning, gave de et Overskud af 5000 Kr. pr. Mil udover Driften. Det gave de, drevene af et privat Aktieselskab, hvis Forhold i flere Henseender var mindre heldigt, og hvis Drift efter Sagens Natur maatte være dyrere end Statens. Jeg veed ikke, hvad de i dette Dieblift indbringe, men jeg er overbevist om, at de i Statens Hænder ere mere indbringende og høre ikke til de Baner, der ikke kunne bære deres Drift. Jeg paaftod dengang lige overfor det ærede Medlem, at den Modstand, han gjorde lige overfor Kjøbet af disse Baner, var uforsvarlig, og det er endnu min Overbevisning, at disse Jernbaner ville kunne indbringe Staten en passende Rente, betragtet i Forhold til, hvad Statsbanerne i Syland og Tyn indbringe, og det er den Maalestok, vi maa anlægge, og som ogsaa maa anvendes overfor Kjøbesummen. Jeg kan umulig lade det passere, at det ærede Medlem siger, at det var de Jernbaner, der ikke kunne bære deres Drift. Det er kun det, jeg har ønsket at sige ved denne Leilighed. Tillige maa jeg tilføie, at det ærede Medlems Opfattelse af Almenvellet maa være meget mærkelig. Det ærede Medlem siger, at han vil stemme for denne Lov, naar den stemmer med Almenvellet, men stemmer den ikke med Almenvellet, kunne vi ikke anvende Expropriationsbestemmelserne paa den. Jeg tror, at, Alt vel overveiet, anlægge vi Expropriationsbestemmelserne paa mange Ting, som maaste nok saa lidt har med Almenvellet at gjøre som denne Sag.

Anden Viceformand (Hjgsbro): Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har begjæret Ordet for tredje Gang. Med Thingets Samtykke skal jeg give ham det. (Op- hold). Det ærede Medlem har Ordet.

Berg: Ja, det er ikke for at forstyrre det ærede Medlem, der sidst talte, jeg finder det meget naturligt, at han ønskede at gjøre den Bemærkning, han fremkom med overfor mig i den Retning. Der er jo saa Meget i den Henseende,

saa mange Minder i denne Sag i det Hele taget, at naar man kommer i Nærheden deraf, saa summer man sig. Der er kun et enkelt Punkt, som jeg vilde have nævnt nærmere før, som jeg tror, at det er af en vis almindelig Betydning, at man gjør et Par Bemærkninger om. Den høitærede Minister var nemlig af den Anskuelse idag, at Jernbaneanlægene vare kommunale, og under denne Theori kunne vi altsaa faae ind, at en simpel Majoritet af tilstedeværende Medlemmer i et Amtsraad med Indenrigsministerens Samtykke kan belaste en Amtsraadskreds med Udgifter i hvilketkomhelst Omfang, naar, som sagt, den høitærede Minister har givet sit Samtykke dertil efter Kommunallovens Forskrifter. Dette kan efter min Mening dog være noget betænkeligt. Da den høitærede Indenrigsminister ikke tidligere har havt den Anskuelse, saa vil jeg tillade mig at sætte Indenrigsministeren fra 1879 op imod Indenrigsministeren fra idag, og saa ganste overlade til den meget ærede Indenrigsminister, hvorvidt han overhovedet vil give os noget Forklaring af, gjennem hvilke Betragtninger han er naaet til et andet Standpunkt i den Henseende. Det maa nemlig erindres, at den høitærede Minister sagde, at han, naar han ikke havde behøvet Expropriationstilladelsen overhovedet ikke havde behøvet at gaa til Rigsdagen. Naar der altsaa var leveret Jord gratis uden Expropriation, saa kunde han lade anlægge Jernbaner med Tilskud fra Amtsraadet blot ved sin Tilladelse, hvormange der end var i Amtsraadskredsen, der vare derimod. Der var nu i Landstinget en Forespørgsel oppe om, hvorvidt Ringkjøbing Amtsraad havde været berettiget til ved simpel Majoritet at beslutte, at Amtsraadet bidrog med et vist Beløb til Jernbanen Herning-Skjern, der var fastslaaet i Loven af 16de Juni 1879, eller om dertil ikke havde været nødvendig $\frac{3}{4}$ af Stemmerne, ifølge § 48. Nu skal jeg ikke komme ind paa det Spørgsmaal, om hvilke Regler, der skulle anvendes, det vedkommer ikke mig i dette Dieblift. Den høitærede Minister mente nemlig og var tilbøielig til at sige, at Reglen om de $\frac{3}{4}$ burde anvendes, naar det var Amtsraadet selv, der tog Initiativet, hvorimod, naar det var Lovgivningsmagten, der havde taget Initiativet og besluttet en Paaligning paa Amtsraadet, saa kunde Majoritet være nok. Det var altsaa den høitærede Ministers Opfattelse dengang, og i Forhold dertil skulde altsaa $\frac{3}{4}$ være stemt for Foretagendet baade i Veile og Aarhus. Det lægger jeg imidlertid, som sagt, ikke videre stor Vægt paa i Diebliffet; men dengang erkjendte den høitærede Minister udtrykkelig, at Jernbaneanlæg ikke vare kommunale Anliggender, og at Tilskud til Jernbaneanligger hørte ind under almennyttige, offentlige Indretninger. Han yttrede i det Tilfælde, som her forelaa fra Ringkjøbing: „I dette Tilfælde forekommer det mig, at